

אמר רבי עקיבא פרק תשיעי שבת

צ.

עין משפט
נר מצוה

לח א מיי פ"ח מהל' שנת
הלכה ח:
ב ג א ג הלכה ח:
ל ד ד מיי פ"ב מהלכות
ענין הלכה ט:
לח א מיי פ"ח מהל' שנת
הלכה ח:
ו ז ט הלכה ח:

תורה אור השלם

1 ולא דבק בדרך מאומה
מן החרם למען שובו יי
מחרון אפא ונתן לך רחמים
והחמך והרבה באשר
נשבע לאבותיך:
דברים יג ח

לעני רש"י

לטרון [לייטריון]. מרור
נינות.
פינויא [פני]. אורן.
פריודידי. מקדח.
מוקידידי. למחות (נר).

מוסף רש"י

במיני מתיקה שנו. סתון
עטמן מתיקה ומשום הכי
מלטרין דעטמן שיה
למקם כסין הקדירה (ע"ז
100). לצבוע בהן דוגמא
לאירא. כלומר מעט כעין
שמלחין לדוגמא לומר רוח
אמה צבה, וזאת כשעור הלחין
לחלף פי גרדי למחוס פי
קה שפסקת הערב מנהג צו
(ע"ז טו). לפי שאין אדם
טורח. ולס ולס לטוחה
שורה כדי פי סכה (טו).
כל שיש לו עיקר. שוכס
שמעט חן ופכית קרקע
שעלמה (נדה טו). וכל
שאין לו עיקר. להקפיק
לחין צימות השמים. כגון
קישוף ודילועין ויזאה כגון
(ע"ז ד). אין לו שביעית.
ומתיר לעשות מהן סחורה
וחומר מזהב (ע"ז טו).
מנוע העורבים כמו מהלסי
(ט לא מכלל חמין (טרכי)
1. לא יפחות ממעה
כסף. משה מעט כסף.
מיימי נחושת שיה מעט כסף
(מנחות ק"ז). שמהחטין
בהן את הפתילות. מפילין
לחם הפתילה כשהוא שרוף.
ועליו ממוקד (טו ק"ז).
ומקנחין הנרות. של מנויה
מפיה שמתכס (טו). ר'
יהודה בו בתירא אומר
חמשה. גרעין (ע"ז טו).

רב נסים גאון

האומר הרי עלי ברוד
לא יפחות ממאה על
אמה למאי חיי אומר רב
דיוק לכלה עורב. תמצאו
בסכת מידות בפרק ד'
הייכל מזה על מהו ועל
רום אמה. האומם שש
אמות וגובהו ארבעים אמה,
אמה כרוי. ואמיתם (ביב)
דילפה. אמה תיקרה. ואמה
מעובה. וז' אמות מעקה.
ואמה כלה עורב. ר' יהודה
אומר לא היה כלה עורב
עלה מן המידה. אלא ד'
אמות עולה היה מעקה.
וכגון זה במנחות (דף ק"ז)
בפרק הרי עלי עשרון.

הוא"ל וראויין למתק הקדירה. הוא"ל וממתיקין הוה ליה למימר
דכפי צסוק כלל גדול (דף עו. ושם) וא"ת היכי מיירי אי
בנותן טעם אפילו שאר מינין נמי ואלו אין בהם נותן טעם אפי' מיני
מתיקה נמי לא ו"ל דאפילו ציש בהן נותן טעם שרי בשאר מינין
לנותן טעם לפנס הוא"ל ר"י:

במי רגלים ב' מ' יום. אין גירסא זו
נכונה דמשמע של קטן בן מ' יום
וצדה פרק הששה (דף סג.) גזי' ז'
סממנין מעצירין קמני כל היי דהכא
בומי רגלים וקא צעי התם בגמרא
דילג או מוקן וא"ת דגרסי של מ' יום
ואין נראה דהתם נמי תניא ומי
רגלים שחממיו וכמה חימוטן שלשה
ימים¹ ונראה כספריס דגרסי עד מ'
יום דמג' ימים² עד מ' מעצירין אותם
על הכתם אבל מוק' ג' ולאחר מ' אין
מעצירין: **בורית** זה החורף.
ואע"ג דכפ' המנויל (ע"ל פ:) יהיב צמול
שיעורא אחרינא כדי ליתן על פי כף
של סיד אומר צבינו מאיר דהתם
מיירי צמול שנותנין צמיד אבל הכא
איירי צמול שמלננין צו את הנבדלים
ולספריס דגרסי הכא צורית זה אהלל
אחי שפיר: **תרי גוויי אהלא**
ולעיל דלח שני תרי גוויי חול (ט' ו')
לגירסא אחרת תרי גוויי אהלל
משום דקיס ליה דליכא בהו תרי
גוויי³ ויש ספריס דגרסי לעיל מאי
צורית אהלל ולפי זה אחי שפיר דה"ק
לעולם דלאמר מעיקרא צורית זה
אהלל ומרי גוויי אהלל:

א יפחות ממעה כסף. תימה
לר"י דלא יפחות מפרטה הוה
ליה למימר כי היכי דתניא צפרק
צתלא דמנחות (דף ק"ז) הרי עלי
זהב כל יפחות מדניר זהב כסף לא
יפחות מדניר זהב:

מבכ"יא עורב. צערוך צערך
כל פי' דצמקדש ראשון
מפני רוב קדושה שהיה צו לא הוה
צריך כללא עורב ולימא דצפיק
למועד קטן (דף ט.) מוכח בזה
שהיה צמקדש ראשון כליא⁴ עורב:
המוציא קופת הירובין ארבע
שיש בה מינין הרבה
אינו חייב אלא אחת. תימה דמאי
קמ"ל פשיטא דאפילו צהוילא וחור
והוילא אינו חייב אלא אחת כמו
צקלר וחור וקלר כ"ש צת אחת ואפילו
רב יוסף דמכייב אליצא דר' אליעזר
צקלר וחור וקלר צפרק אמרו לו (יומא
דף טו.) צהולאה אחת פשיטא דפטור
ומירך ר"ת דמיירי כגון שנודע לו על
מין זה ונתכפר וחור ונדע לו על
מין אחר אפי' פטור דהוי הכל כמו
דצב אחד ואע"ג דצפרק המניע
לצמן (ג'.) תניא ואס היה כלי צריך לב
חייב חף עזו הכלי ומוקי לה רב
אשי שגג עזו הכלי ונדע לו וחור
שנודע לו וצפולגמא דרבי יוחנן ור"ל
דוקא צכלי ואוכלים שמתכו מחלקין
דיעות אבל צאכלין שצמון הכלי
אפילו כפרות אין מחלקות ור"י מלא
צירושלמי אילו הוילא והוילא כלום הוה
חייב אלא אחת לא נצרכה אלא לר"א
שלח תאמר מייס הרבה ישו
שלח תאמר מייס הרבה ישו

במיני מתיקה. עסקינן שכולן מיני מתיקה קדירה אבל מין אחר אין
מלטרין ומתיקין לא מפליג: **דוגמא** לאירא. מעט זמר שהוה כמין
דוגמא שמראה הצבע לבעיה כזה מחפון או כזה והוה כדי ליתן
צאירא של קנה של גרדי ושיעורה מועט: **לשרוס.** ומתני' צשאין

צשרוי והצל לשרות אינו שורה פחות
מכדי צג קטן: **אנפטרין.** מקום:
הוסיוו עליהם. לענין צשיעית:
החלביצין. לטריוין: **והלעוין.** לענה:
צכריסא. גפרית: **שיש לו עיקר.** שגשר
צצרך. ולפי דעמי מורינמא דגרסינן
צמס' ע"ז⁵ דבר שאין לו שורש (ט' הוה
כמו זה ולא כמו שמפשיין אותו
פיו"א: **שלוף דיו.** לא איתפרש
אבל כך שמו: **צרמלא דפרולא.**
פורידיד' של צחול: **מתנ' פלפס**
כל שווא. ואינו פלפל שלנו. וצגמרא
מפרש כל שהוה למאי חוי: מיני
צשמים כל שהו. לריח טוב: מיני
מסכות כל שווא. ראוי לדרבן קטן:
שמלניעין אותו לפרושא: ג' מק
פכריס. אפילת תולעת אוכלת
הספריס ומרקצו וצמו מק:
שמלניעין אותו לגונו. שכל דבר
קדש טעון גניחה: **מאומה.** אלמא
אחשביה קרל לאיסורא. והא דמתן (ע"ל
דף עה:) כל שאינו כשר להצניע כו'
ואוקימנא למעוטי עזי אשיירה דלח
כו' יהודה: **ר' ג' ללחשא.** כחז חזי
הלשא: **ריח רב.** ששעשנין צהן
חולין ומינוקות כגון חלטיית להצניח
מעליו מוזיקין: **ארגמן.** צבע שנוצנין
צו ארגמן וטעמא לא איתפרש. ול"ג
שגם הוה ראוי להריח: **צחולס**
הוורה. עלה של וורד צחור אחת:
מיני מסכות כל שווא. מתני' היא:
היי עלי צרוצ. לצדק הבית: **לגילא**
עורב. צעללות של אמה (ט' הי עושין
והן חדין כסכין סביבותיהם ומסמרין
חדין צכולן ומחפין צהן גגו של היכל
למועט את העורבים מלישב: **ממעס**
כסף. נחשת שוה מענה כסף:
אנורא. מזלג קטן (ט' כענין שטיון צו
זהב ולצדק הבית למאי חוי:
שמוחטין צו פטילות. ומנקדין לרשעין:
לעדוין מושכן. מוקי"ד צלע"ז:

מקק דסיפרי סק דשידאי. כל אלו
תולעין הן שכל מין ומין וחלוקין
צצמותיהם תכן איילא פה הה:
כולהו סכנשא. לאוכלן: **קוליס יש**
צחאניס. היה תולעת יושב ונוקס
צגורו ודומה שהוה קוץ: **קעליס**
פה לדין. הרגו פה לדין:
מתנ' רולנין. רולנין מוכרי צשמים
לקישוטי נשים יש להן קופות קטנות
לצרות צשמים: אינו חייב אלא טחאס
אחת. דכולה חדא הוילא היא: **פחוס**
מגורגרת. דאע"ג דכל האוכלין
שיעורן כגורגרת הני כיון דלזריעה
קיימי צפחות מכגורגרת נמי מייחייב:
זכע

תאינו אומר ליה רבי קוציין יש בתאנים א"ל קמליה פה לדין: **המתנ' ה"מוציא**
קופת הירובין אף על פי שיש בה מינין הרבה אינו חייב אלא אחת
אחת (י' ז'רעוני גינה פחות מכגורגרת נמי מייחייב:
זכע

העלמות הרבה והיא חייב על כל אחת ואחת קמ"ל פי' דס"ד דמיניס מחלקין כד"ר יהושע תמוחין מחלקין (י' יהושע:
אס

(א) לעיל ע"ג. (ב) נדה סב.
ע"ש. א [ז"ל אהמילא]
(ד) ע"ז יד. נדה סב. (ה) ג' נש
סב. (ו) הגרין עקר שלג
שלגא וצנה סב. אפיס
שלגא. (ז) ע"ז מוס' קטן
לד. ד"ה את המתן. (ח) נפי
שופן פחוס ורבינו האי גאון
היה שוה פתילת הוורד
שעשין מלגר נפן צבוט כמין
וורד וקורין אותו וורד. ע"ז
ע' ע"ק צחולן. (ט) מנחות קז.
ע"ש. (י) מנחות קז. (יא) ג' נש
קז. וס אילת ר"א בן עקב.
(ט) ג' נש ע"ק שמוחטין ופי
צילה צל. (ט) לעיל ע"ג.
(ט) ד' יד. ומרי גוויי חממין
ניחא. (י) צ"ל ומקנינן.
(ט) דף סג. (ט) ש"ל מ"ז
וע"י מהש"ס. (ט) וצמקין.
ד"ה מנו כ"י כחצי יסוב נפן
ע"ש ויכ' צמנחות קז. ד"ה
לחין. (ק) [ז"ל כחיותן].
(ר) ומיה היה לו להזכיר ר'
יהושע אלא ר"ל ריה דמכרי
אחולה במקום אכ ש"ל.

הגהות הב"ח

(א) ג' מ' רגלים עד מ' יום
כל"ל ומינת כן נמחק:
(ב) רש"י ד"ה שיש לו עיקר
וכי שאין לו עיקר הוה כמו:
(ג) ד"ה לכלא עורב על אמה
על אמה ה' (ד) ד"ה
לטרל מזלג קטן הס' ואחי'
מ"ה שמוחטין צו פטילות
ומקנחין לחשין סליל
ומתיקה ר"ל וצב צלנן
הבית למאי חוי נמחק:

מוסף תוספות

א. כיון דאין עטמן שוה.
מוס' דהלש"ס. ב. וקא הירב
נמי. ג. [ו]ממעט דהיינו
רגלים דהכא דכל סוגיא
דהכא אירא נמי התם.
מוס' הלש"ס. ד. ואילך
היינו אחר שהחמיצו. מוס'
הלש"ס. ה. שמלביסין את
הבגדים. מוס' הלש"ס.
ו. למה לא שיעור בחושבת
עצמה. יעני' א. מוציא
במינים הרבה. מוס'
הלש"ס.

רבינו הגנאל

אירא. ונקיא עירא. בלשון
ארמי אודרה. והוא כמין
מוד. אחיכה קטנה מן
הצמר או מן הפשתן.
או צו צמר של צבועין
שאורגין אותן בתוך
מטפתות ספס. כמו מילת,
נקאת בלשון יששעאל
כמל והרבה צובעין
אותן. צליחאא בלשון
ישמעאל אין[ל] עשוקה.
פתילת הוורה. שישנין
צמיר נפן צבוט כעין
ורר. וקורין אותו וורד.
וכן אמרו (מנחות ו')
לענין יצאת וראשה פוריה
וורד וטוהר בשוק. כטוהר וורד
כגוד פניה. ובלשון פרס
נקרא גולגון. נודע בבבל.
מקק סופריס. רקבותין של
ספריס. ותולעת הנולד מנו
נקרא מקק. ותולעת הנולד
(ממנו) ממשי נקרא אכר.
הנולד מן הענבים נקרא
אלא. ושל תאניס פה. ושל
רמונים חח.